

ВІДГУК офіційного опонента
на дисертаційну роботу **Дрожжина Олексія Леонідовича**
«Організація роботи суден-контейнеровозів на фідерних лініях»,
яка представлена на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук
за спеціальністю 05.22.01 – транспортні системи

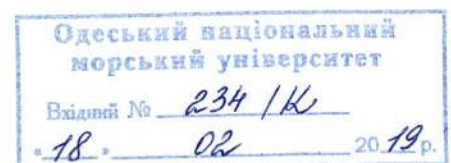
Дисертаційна робота написана українською мовою, складається з анотацій на українській і англійській мовах, вступу, переліку умовних скорочень, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації складає 175 стор., з яких: основного тексту 118 стор., 2 стор. містять рисунки і таблиці, що складають площу сторінки, 22 стор. бібліографічного опису (201 найменування), 19 стор. займають додатки до дисертації. Обсяг основного тексту, структура дисертаційної роботи, логіка викладення та оформлення матеріалу у дисертації та авторефераті дисертації відповідають чинним вимогам МОН України. Аналіз дисертації і автореферату дозволяють викласти наступні висновки за суттю представленої до захисту роботи.

Актуальність теми дисертації

Актуальність теми дисертаційного дослідження обумовлена значною мірою сталим розвитком контейнеризації, яка спостерігається протягом останніх десятиріч і має розповсюдження на всіх видах транспорту, які задіяні в перевезеннях «від дверей до дверей». Системи фідерних ліній надають змогу бути задіяними в процесі мультимодальних перевезень морським державам, порти яких чи не мають причалів з достатніми глибинами для постановки великих контейнерних суден, або у випадку, коли обсяги вантажопотоків таких держав не є достатніми для економічно доцільних суднозаходів океанських суден. Рішення про організацію фідерних судноплавних ліній отримали розповсюдження в морських регіонах, що віддалені від крупних магістралей міжнародної морської торгівлі, зокрема мають ефективне застосування в чорноморському регіоні. Треба зазначити, що українські судноплавні компанії і оператори контейнерного флоту вже мають досвід організації фідерних судноплавних ліній, але практика таких перевезень не була довгостроковою. Можна констатувати факт, що сьогодні демонструє тенденцію розвитку контейнеризації, зокрема попит в окремих морських регіонах, що віддалені від крупних хабів, з іншого боку, питання організації фідерного контейнерного судноплавства ще не мають розвинутого теоретико-методичного підґрунтя.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами

Дисертація, яка представлена для рецензування, відповідає Морській доктрині України на період до 2035 р. в частині розвитку контейнерних перевезень,

яке позначено одним із шляхів розв'язання завдань державної політики і відповідає національним інтересам України у сфері морської діяльності, що направлені на посилення позиції України серед провідних морських держав, забезпечення її безпеки та суверенітету шляхом проведенням морських наукових досліджень (Постанова КМУ від 7.10.2009 № 1307).

Результати дисертації використовувалися у чотирьох держбюджетних і кафедральних науково-дослідницьких темах:

К 19-09 (№ держ. реєстрації 0109U003246) «Організація та управління роботою пасажирського і вантажного флотів на міжнародному ринку транспортних послуг»;

К 33-12 (№ держ. реєстрації 0112U001850) «Організація транспортного процесу та управління роботою флоту на міжнародному ринку транспортних послуг в умовах глобалізації міжнародного судноплавства»;

К05-15 (№ держ. реєстрації 0115U003601) «Організація транспортного процесу та управління роботою флоту на ринку міжнародного судноплавства»;

К04-17 (№ держ. реєстрації 0118U004692) «Проблеми розвитку морського транспорту і туризму».

Ступень обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій

Загальний рівень обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків представленої до захисту роботи визначається об'єктивним характером використаної в процесі дослідження інформації, обумовлюється використанням належного інструментарію вирішення наукових задач. Зазначені задачі, які направлені на досягнення поставленої мети, вирішуються послідовно, і за допомогою загальнонаукових та спеціальних методів дослідження.

Результати дослідження були широко апробовані в науково-практичних конференціях, про що свідчать опубліковані тези доповідей, а також в спеціалізованих виданнях, зокрема в тих, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus і Web of Science. Окремі положення й рекомендації за результатами дослідження знайшли реалізацію у виробничій діяльності транспортних підприємств, профілем яких є міжнародні контейнерні перевезення.

Наукова новизна результатів дослідження

Здобувачем було отримано ряд важливих результатів, серед яких треба зазначити наступні:

вперше для оцінки доцільності організації роботи фідерного контейнерного флоту було структуровано і формалізовано вплив зовнішнього середовища (у вигляді структури світового контейнерного ринку) на стан системи фідерних ліній;

вперше була розроблена концептуальна модель прийняття рішень з організації фідерної контейнерної лінії, що спирається на оцінку взаємозв'язку системи (фідерні лінії) і її зовнішнього середовища (магістральні лінії);

вперше визначений і формально представлений взаємозв'язок системи фідерних ліній та зовнішнього середовища за обсягами контейнеропотоків, контейнеромісткістю суден-контейнеровозів, частками розподілу флоту за портами;

вперше для фідерної лінії розроблена модель організації роботи суден-контейнеровозів, що враховує репозицію порожнього контейнерного обладнання з портів з надлишком в порти з нестачею;

удосконалена структура вантажної бази для фідерних ліній, що врахувала кількісні і якісні характеристики вантажів, придатних для контейнеризації;

отримало подальший розвиток визначення місця фідерних ліній у системі інтермодальних перевезень і їх ролі в міжнародному морському судноплаванні.

Теоретична і практична цінність дисертації

Аналіз змісту і суті дисертації, представленої на опанування свідчить про те, що вона являє собою завершену, аргументовану, цілісну роботу, яка має як теоретико-методичну, так і практичну цінність. Здобувачем було аргументовано визначено низку проблем з організації роботи суден-контейнеровозів і запропоновані шляхи їх рішення, які мають наукове значення і представляють цінність для практичної реалізації у виробництві для судноплавних підприємств і інтермодальних контейнерних перевізників. Про зазначене свідчать акти виробничого провадження результатів дослідження і діяльності двох міжнародних судноплавних ліній і двох компаній-інтермодальних перевізників.

Представлення основних наукових результатів в опублікованих роботах

Основні наукові результати О. Л. Дрожжина підтверджено 24 публікаціями, що включають:

– п'ять наукових статей, що опубліковані в виданнях, які включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук;

– дві наукових статті у виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами даних: Scopus, Web of Science, Index Copernicus International Journals Master List, DOAJ, Google Scholar, TRID (Transport Research International Documentation), Polska Bibliografia Naukowa (PBN), Research Bib, Ulrichsweb Global Serials Directory, Science Index (РИНЦ), BASE (Bielefeld Academic Search Engine), SciLit, Directory of Research Journals Indexing, Cosmos Impact Factor, WorldCat, Cite Factor;

– чотири колективних монографії;

– дванадцять робіт опубліковано у збірниках наукових праць за матеріалами університетських, всеукраїнських і міжнародних конференцій.

Оцінка оформлення дисертації та змісту автореферату

Дисертація на здобуття ступеня кандидата технічних наук Дрожжина О. Л. оформлена відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Зміст дисертаційної роботи відповідає паспорту спеціальності 05.22.01 – транспортні системи.

Зміст автореферату повністю відповідає основному змісту, положенням, висновкам дисертації і вимогам, які пред'являються до авторефератів у відповідності до пунктів 13, 14 Постанови Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р.

Матеріал викладено науковим стилем із коректним використанням спеціальних термінів транспортної галузі.

Дискусійні положення й зауваження до дисертації

1. В підрозділі 1.1 надана структура світового контейнерного ринку, який розглядається автором як зовнішнє середовище відносно до системи фідерних ліній. Проте при моделюванні (підрозділи 3.1, 3.2) взаємодії зовнішнього середовища і фідерних ліній здобувач обмежується розглядом лише контейнеропотоками магістральних ліній. Вважаю, що зовнішнє середовище являє собою набагато складнішу сукупність факторів, які впливають на функціонування системи, зокрема, це природні явища, які впливають на час перевезення.

2. На стор. 52 наведена табл. 1.8, що характеризує дослідження іноземних авторів з проблем роботи суден-контейнеровозів на лініях. Слід визнати форму представлення інформації в цілому вдалою, але вона містить виключно обзорові дані, - відсутній критичний аналіз рішень задач за публікаціями відповідно до зазначених джерел.

3. В розділі 2.1 наведені приклади структур різних типів маршрутів суден-контейнеровозів, що без сумніву заслуговує на увагу. Але при моделюванні (підрозділ 3.3, стор. 122) ці важливі аспекти з маршрутизації не знайшли свого належного відображення.

4. Схема алгоритму концептуальної моделі прийняття рішень на рис. 2.16 (стор. 90) має деякі неточності: блок 3 має два виходи, блок 7 взагалі не має виходу.

5. Слід відмітити, що нерівності 3.1, 3.2 – це необхідна умова, яку слід враховувати при організації побудови та експлуатації порту. В деяких випадках ці умови можуть не виконуватись, що потребує додаткових досліджень.

6. Формула 3.4 (стор.100) визначає величину «запасу» потенційного обсягу транспортної роботи по кожному фідерному порту регіону.

7. В формулі 3.9 (стор. 106) не враховані судна, що увійшли в регіон, але ще не зайшли в порт, а також судна, що вийшли з порту, але ще не вийшли з регіону. Або ці умови слід обговорити при описі складових в цій формулі.

8. Трансформація обмежень 3.36...3.48 приводить до похибок в розрахунках. Слід було оцінити ці похибки.

10. Нажаль, в роботі не наведені приклади розрахунків по розробленим математичним моделям.

11. Присутні деякі формальні неточності. Так, на стор. 22 говориться про 14 конференцій, на яких докладались матеріали дисертації, але в списку конференцій (стор. 22-23) наведено лише 10 конференцій.

Загальний висновок

У цілому вказані зауваження не є принциповими і не принижують наукової цінності дисертаційної роботи здобувача.

Дисертаційна робота Дрожжина Олексія Леонідовича «Організація роботи суден-контейнеровозів на фідерних лініях», є завершеною самостійною кваліфікаційною науковою працею, яка відповідає вимогам п. 9, п. 11, п. 12, п. 13 та п. 14 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою КМУ № 567 від 24 липня 2013 р. (із змінами) та паспорту спеціальності 05.22.01 – транспорті системи.

Враховуючи теоретичну та практичну цінність, а також актуальність виконаної роботи можна стверджувати, що Дрожжин Олексій Леонідович заслуговує присудження наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.22.01 – транспорті системи.

Офіційний опонент:

завідувач кафедри
«Електронні обчислювальні машини»,
Дніпропетровського національного
університету залізничного транспорту
ім. академіка В. Лазаряна,
доктор технічних наук, професор

